

La Carta de Drets Fonamentals de la UE serà el germen d'una futura Constitució Europea o només una declaració per decorar qualsevol habitació sense efectes secundaris? De moment hi ha una Convenció europea que debat amb passió com serà aquesta Carta.

Un pòster o la futura Constitució de la UE?

El matrimoni és l'única fórmula d'unitat familiar que mereix ser reconeguda a la UE o es poden esmentar les altres combinacions de família actuals? Acceptar-ho tot pot significar legalitzar la poligàmia? Preguntes com aquestes i les seves respostes i rèpliques es poden sentir aquests dies a Brussel·les en el marc dels espessos debats de la Convenció encarregada d'elaborar la Carta dels Drets Fonamentals de la UE. Una carta que podria tenir un futur brillant com a Constitució Europea si es fan reals els desitjos de Jacques Chirac expressats ara fa menys d'un mes davant els membres del Bundestag, i per a satisfacció del titular d'Exteriors alemany, Joschka Fischer.

De moment la Carta avança, encara que tímidament, a cops d'esmenes i contraesmenes debatudes pels diversos membres de la Convenció, que integra representants dels caps d'estat i govern, membres del Parlament Europeu, membres dels parlaments estatals i un representant de la Comissió.

Els quinze caps d'estat segueixen de prop aquest debat, però al principi hi van prestar molta menys atenció, per les condicions en què es va decidir. Era el primer trimestre de 1999 i el govern alemany encarava la presidència de la UE amb l'objectiu de reduir la seva aportació econòmica al presupost comunitari. Però la resta de companys europeus no van accedir a les intencions alemanyes, cosa que significava deixar Berlín sense cap èxit rellevant. Així, a la

cimera del comiat de la presidència, el juny de 1999 a Colònia, els quinze van decidir compensar l'escaldada alemanya amb l'aprovació d'una altra proposta germànica que a priori semblava inofensiva, l'elaboració de la Carta dels Drets Fonamentals de la UE.

L'objectiu d'aquest document era fer evident que l'Europa política també es construeix, i reforçar

**La Carta
vol demostrar als
europeus units que
a més de l'àmbit
econòmic també
es construeix
l'àmbit polític.**

així el sentiment europeista dels ciutadans i la seva proximitat amb les institucions de la Unió. Per tant, havia de ser clara i amb un efecte directe sobre la població.

Vinculant o no. Però la manera d'afectar directament els europeus units varia segons cada estat. Per uns n'hi ha prou de fer una declaració política que es pugui imprimir en un pòster neohippy i repartir-lo pels milions de llars de la Comunitat. Més paper, doncs, això sí, amb bones intencions. En canvi per d'altres la manera de fer

saber als ciutadans que això de la Carta va per ells és que tingui un valor vinculant, és a dir, que s'inclouï dins el Tractat de la Unió. En aquest sentit, qui ha estat més clar fins ara és el Parlament Europeu.

Els membres de la Convenció, de fet, treballen amb l'objectiu de fer un document que reuneixi les condicions per a fer-se vinculant. Per això, tot i que el mandat del Consell Europeu de Colònia deia d'entregar el document a la cimera de Niça, al desembre d'enguany, els membres de la Convenció han decidit avançar la presentació oficial de la Carta a la cimera de Biarritz, que es farà a l'octubre i on s'enllestirà la darrera etapa de les negociacions de la Conferència Intergovernamental (CIG), de reforma del Tractat de la UE de cara a l'ampliació.

La divisió entre partidaris i no partidaris del poder vinculant de la Carta es va fer evident en la darrera cimera europea, celebrada a la localitat portuguesa de Faria el passat mes de juny, quan es va presentar un primer informe oficial de l'estat de la Carta. Fonts de la Convenció asseguren que els caps de govern van escoltar atentament les explicacions del president de la Convenció, el popular espanyol Inigo Méndez de Vigo, sabent molt bé què era la Carta. En l'encontre el més reticent va ser el representant danès, però pel que fa al primer ministre anglès, Tony Blair, a priori el més antieuropeista, va ser el primer a parlar i el que ho féu menys, un minut. Tan sols

ORIOI CORTACANS

Imatge de la sessió que la Convenció encarregada d'elaborar la Carta dels Drets Fonamentals va fer el passat 29 de juny a la seu del Parlament Europeu a Brussel·les. La presidència de la mesa l'ocupa l'eurodiputat espanyol del PP Iñigo Méndez de Vigo.

per dir que l'única cosa que li preocupava era l'aplicació que pogués tenir en els estats membres i la repercussió en el dret intern ja que ells no tenen Constitució. Per tot això Blair va dir que preferia que només fos una declaració. Una actitud, doncs, que fonts de la Convenció no consideren totalment negativa.

Així les coses, ara mateix el debat queda en un 8 a 7 o en un 7 a 8, però probablement acabarà en un 9 a 6 a favor de la vinculació. L'augment del grup dels pro-obligació serà inversament proporcional als continguts de la Carta. Tot i això, la unanimitat serà difícil d'assolir, però això no és tampoc cap catàstrofe per als que volen realçar el factor polític de la UE, i posen d'exemple que la història de l'euro va començar fa trenta anys i no serà fins al 2002 que el tindrem a les butxaques.

Luxemburg sí, Estrasburg no.

A més del debat sobre la vinculació, un altre dels nusos de la Carta és la relació amb el Conveni Europeu per a la protecció dels drets humans i de les llibertats fonamentals del Consell d'Europa, una institució que agrupa molts més

estats que els de la UE, com Letònia, Rússia, Armènia o Azerbaidjan. I al qual pertany el Tribunal dels Drets Humans d'Estrasburg.

Així, si la Carta és vinculant, ens trobarem que a Europa hi haurà dos tribunals amb competència sobre drets humans, Estrasburg pel Consell d'Europa i Luxemburg per la UE. Segons alguns membres de la Convenció, el problema d'interpretacions diverses sobre uns mateixos drets es pot solucionar aconseguint que la UE, com a institució, actui igual com ho han fet els seus estats membres i s'adhereixi al Conveni de Drets Humans, cosa que podria fer sense incomplir el dret comunitari. Com a element positiu destaquen la independència de la UE que pot tenir el Tribunal d'Estrasburg. Cosa que per a d'altres és negatiu, ja que significa que en qüestions de la UE sempre tindrà la darrera paraula un tribunal que no serà el de Luxemburg.

Des del Parlament Europeu també s'ha recordat a la Convenció que fa la Carta que el document del Consell d'Europa es va fer fa cinquanta anys i per tant no va recollir un seguit de drets de darrera generació com els referents a la

biotecnologia, a la protecció de dades, al medi, etc. i que per tant cal redactar la Carta per actualitzar-ho. De fet, a Colònia els caps de govern van acordar que a l'hora de fer la Carta es prengués com a base el Conveni de Drets Humans, però que no fos l'única font i que s'adoptés un enfocament "obert i innovador".

Però de moment entre els membres de la Convenció més partidaris de la innovació hi ha certa decepció, ja que entre els seus companys troben molts recels a anar més enllà del Conveni. Un dels impulsors d'aquesta línia anti-Luxemburg, i per defecte pro-Estrasburg, serien els britànics. Aquests es fien molt poc del Tribunal de Luxemburg, ja que als anys 60 i 70, en moments de crisi d'europeisme, va ser un gran impulsor de la integració.

Drets lingüístics. Un altre dels aspectes controvertits de la carta, si més no fora del que és la Convenció, és el que fa referència als drets lingüístics. El Parlament, per intercessió del grup Verds/Aliança Lliure Europea, va recordar a la Convenció el dret a no ser discriminat per raó de llengua. I també

La transició

Jove, verd i alemany. Tres adjectius que adornen el polític que el 12 de maig, des de la Universitat Humboldt de Berlín, va injectar la dosi d'adrenalina que va fer sortir el debat europeu de la desesperant somnolència en què estava instal·lat. L'animador era el ministre d'Afers Estrangers alemany; un Joschka Fischer relativament jove, que no formava part de la vella generació que anima tradicionalment aquest debat; verd, no és de les famílies polítiques tradicionals; i alemany, sí que és un dels països que piloten el vaixell. Tres característiques que van donar tota la força a un discurs ara ja cèlebre.

President i francès. Així és el polític que recollí el guant i continuà el debat. Va ser Jacques Chirac, president de França i president aquest semestre de la Unió Europea, en un discurs al cor d'Alemanya, al mateix Bundestag. Chirac dibuixà una Europa de futur, amb Constitució pròpia i països pioners que es destacarien de la resta, però aviat va precisar que això s'havia de combinar amb un treball a curt termini, una feina que caldrà acabar al desembre, durant la cimera europea de Niça. Allí, sota la seva presidència, s'ha de tancar la reforma institucional en marxa, uns canvis que aborden només quatre punts, però prou essencials perquè cada país mobilitzi totes les seves armes: reforma de la Comissió Europea, repartiment dels vots de cada país al Consell de Ministres, augment de les decisions per majoria i Cooperacions Reforçades.

Reformar la Comissió Europea significa reduir el nombre de comissaris, instaurar un torn rotatori per als països petits i, per tant, que alguns es quedin sense representant al màxim nivell de l'executiu. També és polèmic modificar el pes de cada país en les votacions al consell de ministres, per corregir la penalització que arrossegueu els més poblats, i que comporta que 200.000 luxemburgesos valguin igual que 8 milions d'alemanys. Si s'afegeix el repete d'eliminar progressivament el dret de veto i de posar en marxa les anomenades cooperacions reforçades que permeten que grups de països avancin pel seu compte, es fa palès que el menú de Niça, de la cimera decisiva, és dels que es pot indigestar. I Niça és la segona oportunitat per resoldre uns esculls en què ja es va encallar a Amsterdam, el 1997.

Chirac encertava en la diana quan definia l'era que la Unió Europea aborda com una etapa de transició. De

transició, de canvis i de crisis per modificar les institucions, per engrandir-se fins a vint o trenta membres.

Albert Om, en el llibre de viatges *Els veïns de dalt*, descriu els 88 dies en què, com a modern Philleas Fog, va fer la volta a la Unió Europea, i la compara amb un bloc de pisos, amb els nòrdics a l'àtic i els italians, els inquilins que sempre havia sentit cridar pel celobert, una comunitat de veïns més o menys avinguda. Si acceptem la comparació, la transició de què parla Jacques Chirac, significa més veïns i més pisos, una autèntica mudança, amb el trasbals que tota mudança implica.

Alguns comparen aquest debat amb el que es va produir el 1776, quan el Segon Congrés Continental aprovà la Declaració d'Independència dels Estats Units d'Amè-

rica, que acabà donant a llum una constitució. Cal una Constitució Europea? Coneixent el precedent de la Constitució espanyola, fa por pensar en els focs dialèctics que encendria el corresponent article vuitè europeu, el del repartiment de competències entre Unió, estats i regions, i és fàcil d'imaginar un Tribunal de Luxemburg tan desbordat com en alguns moments quedà el Tribunal Constitucional espanyol, a l'hora de sentenciar què li toca a qui.

Pot ser una Constitució impossible, i pot ser una Constitució que no és indispensable. Quan predomina la idea de primar els estats i s'arraconen uns utòpics Estats Units d'Europa, una Constitució podria convertir-se en un nou sostre institucional imposat pels polítics a una opinió pública distant.

És una decisió que encara no s'ha de prendre, però sí debatre. Discutir com "fer Europa", perquè se'n pot fer de moltes maneres. Hi ha els qui defensen, com l'eurodiputat Daniel Cohn Bendit,

el reciclat Dani el Roig del maig del 68, que l'única via és la Comissió Europea i l'europarlament, si no guanyen els qui creuen que la UE és només un mercat en què els estats s'enfronten segons les seves forces. D'altres reivindiquen que la construcció europea també es pot fer a través de la cooperació entre estats. La freqüència amb què darrerament es repeteixen els consells europeus indica la vocació dels caps d'estat i de govern de pilotar ells directament el procés. Un procés en què es dibuixen dos bàndols, els països grans, que volen eficàcia, i els petits, que temen quedar abandonats a la dura intempèrie.

“Coneixent el precedent de la Constitució espanyola, fa por pensar en els focs dialèctics que encendria el corresponent article vuitè europeu, el del repartiment de competències entre Unió, estats i regions.”

Periodista especialitzat en temes europeus

el Buró Europeu per a les Llengües menys Usades (ELBUL), l'ONG de les llengües minoritzades de la UE i amb caràcter consultiu al Consell d'Europa, demanà a la Convenció que la Carta respectés els drets lingüístics. Tot i això, la Carta toca aquest tema molt de passada, a to amb l'interès que els grans estats europeus sempre han demostrat per aquest tema, de manera que fins i tot s'hi produeix una contradicció. En l'articulat actual, l'article 22 fa esment a la no discriminació, entre d'altres, per motiu de llengua. Per contra, el punt 3 de l'article 27 exposa: "Tota persona tindrà dret a dirigir-se a les institucions de la Unió en una de les llengües oficials de la Unió, i haurà de rebre una resposta en la mateixa llengua". En la pràctica, doncs, s'estableix una discriminació per als ciutadans de la Unió que no s'adrecin a les institucions en una de les deu llengües oficials de la UE, tant si són oficials al seu

estat com si no ho són. Preguntat per EL TEMPS sobre la contradicció entre aquests dos articles, Méndez Vigo respon: "És el que diu el Tractat, les llengües oficials. Nosaltres no podem anar més enllà del Tractat, perquè no podem usar la Carta per modificar el Tractat. Ara, això s'aplica amb flexibilitat, per exemple a la Comissió de Peticions del Parlament hi pots enviar una carta en català. El que passa és que reconèixer el dret a tot el món... és clar, el català és una llengua llatina, s'entén bé, però no et vull explicar si l'apliques amb caràcter general". Un altre que també és del parer que en aquest tema no hi ha res a fer és Jordi Solé Tura, membre de la Convenció com un dels tres representants del Congrés i Senat espanyols.

Aquesta contradicció no distreurrà, doncs, els debats finals de la Carta i entre octubre i desembre sabrem si aquest suposat puntal polític de la UE va més enllà d'un

EFE

Jacques Chirac, en una visita al Parlament espanyol. Segons el president francès, la Carta de Drets Fonamentals s'ha d'incloure dins la futura Constitució europea.

pòster amb alguns agreujats d'entrada. I si es pot convertir en germen de la Constitució europea reclamada per Chirac o acabarà refermant aquells ciutadans que creuen que l'Europa política és un holograma.

Oriol Cortacans

EDIFICI LIRIOS

Av. Ausiàs March, 20 (VALÈNCIA)
(al costat del carrer Amparo Iturbí)

- Habitatges de 3 i 4 dormitoris
- DÚPLEX-ÀTICS amb gran terrassa
- GARATGES I TRASTER

INFORMACIÓ EN OBRA:
Tel.: 607 80 57 86

De dilluns a divendres de 10.30 h a 14 h i de 17 h a 20 h
Dissabtes d'11 h a 14 h.

Los GIRASOLES

Av. Constitució, 89
amb C/ Economista Gay, 1 i 3. VALÈNCIA

- Habitatges de 3 i 4 dormitoris
- ÀTICS, ÀTICS DÚPLEX i ÀTICS
AMB GOLFES
- GARATGES

INFORMACIÓ EN OBRA:

Tel.: 607 39 38 35

De dilluns a divendres de 10.30 h a 13.30 h i de 17 h a 20 h.
Dissabtes d'11 h a 14 h.

EDIFICI TREBOLLES

C/ Alfara del Patriarca, 13 i 15
amb C/ Periodista Gil Sumbiela. VALÈNCIA

Zona PESET ALEIXANDRE / JUAN XXIII

- Habitatges de 3 i 4 dormitoris
- Habitatges en entresol
- Trasters i garatges
- Molt ben situat al costat de plaça enjardinada

INFORMACIÓ:

Pl. Alfons el Magnànim, 3-1er VALÈNCIA

Tel.: 96 352 89 27

FICSA

Pl. Alfons el Magnànim, 3-1er VALÈNCIA

«per a viure»

Tel.: 96 352 89 27